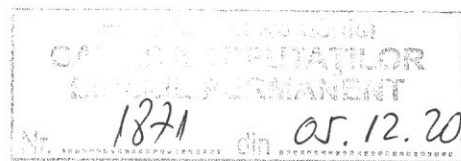

07.12.2017

1871

Parlamentul României Camera Deputaților

Direcția Generală Afaceri Externe

tel: 021.414. 14.40; 021.414.14.41

fax: 021.312.08.26

București, noiembrie 2017
Nr. 15c/

INFORMARE

**privind vizita în România a unei delegații a Comisiei securitate națională,
apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, conduse de
domnul Roman Boțan, președintele comisiei**

29 - 31 octombrie 2017

În perioada 29 - 31 octombrie a.c., a avut loc vizita în România a unei delegații a Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, conduse de domnul Roman Boțan, președintele comisiei, la invitația domnului deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților.

Vizita s-a înscris în contextul unor schimburi bilaterale organizate la propunerea Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților pentru aprofundarea dialogului parlamentar bilateral cu membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică din Parlamentul Republicii Moldova.

Delegația Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova care l-a însoțit pe domnul Roman Boțan, președintele comisiei, a avut următoarea componență: domnul Eugen Carpov, vicepreședinte al comisiei, și domnul Vadim Zubac, consultant principal. Din partea Ambasadei Republicii Moldova la București, au participat: E.S. domnul Mihai Gribincea, ambasadorul Republicii Moldova în România, și domnul Valeriu Turea, ministru-consilier.

Programul vizitei a cuprins convorbiri cu domnul deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, și cu membri ai comisiei, și, respectiv, cu domnul Bogdan-Ionel Rodeanu, președinte al Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova, vicepreședinte al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților.

La nivel guvernamental, delegația din Parlamentul Republicii Moldova a avut o întâlnire cu domnul Mihai Fifor, ministrul Apărării Naționale.

În programul acțiunii au mai fost incluse o vizită la Centrul de Perfecționare a pregătirii Cadrelor Jandarmi din localitatea Ochiuri, județul Dâmbovița, precum și dezbateri cu specialiști asupra legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

Discuțiile ocazionate de vizita la București a delegației Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova s-au axat pe teme de interes aflate pe agenda cooperării România-Republica Moldova: dinamizarea relației bilaterale, intensificarea colaborării în domeniul apărării și securitatea regională.

Convorbirile cu **domnul deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților**, și cu membri ai comisiei, au debutat cu evidențierea relațiilor excelente dintre România și Republica Moldova, precum și cu convingerea că spațiul comun, geografic și cultural, permite promovarea oportunităților de cooperare în toate domeniile.

Domnul deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, a reiterat deschiderea părții române pentru o linie ascendentă a dialogului bilateral și a reconfirmat faptul că identitatea de limbă și cultură oferă pârghiile necesare unei colaborări dinamice la nivel parlamentar, guvernamental și instituțional. Domnia sa a pus accentul pe necesitatea extinderii diplomației parlamentare și dezvoltării Parteneriatului strategic între România și Republica Moldova, aspect esențial pentru materializarea proiectelor de interes comun.

În același cadru, domnul Eugen Carpov, vicepreședintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, a subliniat dorința Republicii Moldova de a păstra cursul procesului de integrare europeană, și a mulțumit pentru sprijinul primit din partea României. Cu această ocazie, a transmis părții române recunoștința forului legislativ de la Chișinău pentru suportul material și financiar, care a facilitat dezvoltarea unor proiecte importante. În același timp, oaspetele a remarcat că Republica Moldova și România sunt expuse unor provocări similare din partea unor state cu interes în regiune, iar colaborarea bilaterală în domeniile apărării și securității este esențială. Oaspetele a arătat că primul semestru din 2019, când România va exercita Președinția Consiliului UE, va oferi oportunitatea reală pentru consolidarea dialogului cu partenerii europeni.

Cu acest prilej, domnul Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a abordat și problema Transnistriei separatiste, precum și aspecte privind autonomia găgăuză, Găgăuzia tinzând spre o cooperare mai strânsă cu Federația Rusă. Guvernul de la Chișinău încearcă să respingă această tendință. Înaltul demnitar a salutat Decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova prin care a fost declarată ca neconstituțională staționarea de trupe străine pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, și-a exprimat regretul cu privire la poziția Președintelui Republicii Moldova, diferită față de cea a majorității din Parlamentul Republicii Moldova, care pune în dificultate colaborarea în domeniul securității cu structurile partenere. Oaspetele a solicitat părții române susținerea în cadrul ONU a unei rezoluții privind retragerea trupelor militare ruse de pe teritoriul Republicii Moldova și, în același timp, a reafirmat sprijinul necondiționat pentru candidatura de membru nepermanent al României la Consiliul de Securitate al ONU.

Un punct important pe agenda oaspeților l-a constituit cooperarea cu România în domeniul energiei, un domeniu vital pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova și, totodată, pentru o amplă deschidere către Uniunea Europeană. În prezent, Republica

Moldova este dependentă energetic de o singură sursă, ceea ce, în opinia lor, determină și dependența politică. În acest context, oficialii au mulțumit părții române pentru demararea proiectului de interconectare a energiei electrice prin gazoductul Iași-Chișinău și au sugerat că o cooperare comună cu România și Ucraina, ca state vecine, precum și o includere a Republicii Moldova în proiectele româno-ucrainene, ar fi benefică pentru securitatea energetică a Republicii Moldovei.

În cadrul discuțiilor, oaspeții au abordat și aspecte privind intenția Ucrainei de a construi mai multe hidrocentrale pe râul Nistru și și-au exprimat îngrijorarea cu privire la controlul fluxului de apă de către statul vecin, precum și cu privire la punerea în pericol a securității ecologice. Totuși, relația Republicii Moldova cu Ucraina s-a îmbunătățit după ce Ucraina s-a confruntat cu amenințări de securitate la granița de nord-est. Parlamentarii de la Chișinău au adăugat că ceea ce s-a întâmplat în Ucraina, respectiv în zonele separatiste Donetsk și Lubansk, constituie un pericol indirect și pentru statele vecine, iar atenția internațională trebuie să se îndrepte spre Tiraspol și Transnistria, pentru a determina Federația Rusă să retragă urgent și necondiționat Armata a 14-a.

Cu această ocazie, domnul Vicepreședinte Eugen Carpov a prezentat, pe scurt, situația din regiune, precizând că, la momentul actual, sunt două tipuri de forțe militare în Transnistria: trupe care staționează ilegal, constituite din rămășițe ale Armatei a 14-a, și, respectiv, așa numitele "forțe pacificatoare" dislocate ca urmare a încheierii acordului moldo-rus, în 1992, de către Președintele Mircea Snegur și Boris Elțin, președintele Federației Ruse. Republica Moldova, a arătat oaspetele, a încheiat acest acord, atât forțată de împrejurări, cât și din cauza lipsei de experiență, forțele pacificatoare fiind de fapt, o invenție a Federației Ruse. De-a lungul timpului, Republica Moldova a făcut demersuri pentru înlocuirea acestora cu contingente civile, sub auspiciile UE.

Dislocarea trupelor în Transnistria este o problemă majoră, a afirmat și domnul Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, care, totodată, a atenționat cu privire la aplicațiile militare ruso-transnistrene, din zona de securitate, care urmăresc forțarea râului Nistru. Domnia sa a precizat că arborarea drapelului Federației Ruse, alături de cel transnistrean, precum și echipamentele și uniforme rusești folosite de soldații transnistreni arată clar că "Transnistria este portavocea Federației Ruse".

Cu prilejul întâlnirii de la București, domnul Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică din Parlamentul Republicii Moldova, i-a adresat domnului deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, invitația de a efectua o vizită la Chișinău, în vederea dezvoltării dialogului între cele două comisii.

În cadrul întâlnirii cu delegația Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, **domnul deputat Bogdan-Ionel Rodeanu, președinte al Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova**, vicepreședinte al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, a evidențiat rolul important al cooperării interparlamentare în promovarea valorilor europene, precum și pentru realizarea reformelor din Republica Moldova. Domnia sa a salutat progresele înregistrate de statul vecin care arată o mai mare apropiere de Uniunea Europeană. Domnia sa a adăugat că Republica Moldova are nevoie de o perspectivă clară de aderare, iar România va continua să susțină atât prin suport financiar, cât și prin investiții în domenii cu sustenabilitate mare, cercetare, învățământ preșcolar, preuniversitar și academic. În acest context, a amintit de participarea alături de alți parlamentari români, la ceremoniile de inaugurare a

unor grădinițe-creșe din Republica Moldova, renovate cu sprijinul Guvernului României în cadrul Programului de asistență tehnică și financiară acordată de Guvernul României pentru instituțiile preșcolare din Republica Moldova. În cadrul acestui program vor fi inaugurate un număr de 834 de grădinițe, reabilite sau renovate, în funcție de solicitări. Există o colaborare foarte bună și la nivelul învățământului superior, și, ca exemplu, oficialul român a menționat Universitatea Dunărea de Jos din Galați care a oferit un sprijin constant Universităților partenere din Republica Moldova.

Oficialul român a remarcat cooperarea dinamică și schimbul de experiență cu Republica Moldova în zona de cercetare, concretizate prin proiecte comune, și a apreciat că este necesar ca ambele părți să se axeze mai mult pe continuitatea interconectării sistemelor naționale de transport de energie electrică. Domnia sa a fost de acord că amenințările comune directe sau indirecte din spațiul comun geografic forțează cele două state să eficientizeze cooperarea bilaterală și să faciliteze parcursul european al Republicii Moldova. De asemenea, a precizat că trebuie conștientizată și la nivelul Uniunii Europene complexitatea relațiilor dintre România și Republica Moldova și trebuie cunoscute la nivel european proiectele derulate în comun, fiind necesar ca cele două state să fie unite într-o singură voce care să promoveze curentul pro-european, iar în 2019, când România va exercita Președinția Consiliului UE, există o șansă pentru concretizarea acestor aspecte. Totodată, domnul deputat Bogdan-Ionel Rodeanu a sugerat că trebuie intensificată cooperarea în domeniul securității și apărării naționale. De asemenea, a subliniat că dialogul parlamentar dintre comisiile de specialitate din cele două foruri legislative va avea un aport deosebit de important și la nivel guvernamental pentru susținerea și continuarea proiectelor comune.

În replică, domnul Roman Boțan a reiterat faptul că Republica Moldova își dorește ca relațiile cu România să devină cât mai strânse și, în ceea ce privește parcursul european, domnia sa are în vedere o propunere de revizuire a Constituției prin introducerea unui amendament care să prevadă integrarea europeană a Republicii Moldova.

Ambele părți au fost de acord cu faptul că o aprofundare a dialogului la nivelul Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova va contribui la consolidarea relațiilor UE - Republica Moldova.

Cu ocazia dialogului, oaspeților li s-a făcut o scurtă prezentare a atribuțiilor Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, precum și un sumar al activității legislative din perioada 2012-2016 și, respectiv, din 2017. De asemenea, s-au mai purtat discuții cu privire la competențele și activitățile de control parlamentar, demararea procedurii de achiziție a echipamentelor militare, evoluția bugetului apărării, participarea la misiuni internaționale, precum și obiectivele viitoare.

Totodată, delegația parlamentară a Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a avut un schimb de opinii cu specialiști din cadrul Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal și al Oficiului Responsabilului cu Protecția Datelor Personale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la legislația la nivel național și european privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

Convorbirile cu **domnul Mihai Fifor, ministrul român al Apărării Naționale**, au fost deosebit de productive. Ambele părți au salutat cooperarea militară foarte bună, concretizată mai ales prin exercițiile comune ale armatelor SUA, României și Republicii

Moldova. Discuțiile s-au mai axat pe contribuțiile pentru apărare și, cu această ocazie, oaspeții au menționat că, din cauza problemelor bugetare, Guvernul de la Chișinău a alocat doar 0,3% din PIB pentru apărare, aceasta fiind una dintre cele mai mici contribuții din Europa.

Cu acest prilej, domnul Ministru Mihai Fifor a felicitat oaspeții pentru numirea domnului Eugen Sturza la conducerea Ministerului Apărării din Republica Moldova. Domnia sa a precizat că, în planul cooperării bilaterale cu Republica Moldova, există o relație profundă care a permis realizarea în comun a mai multor proiecte, atât în cadrul NATO, cât și în domeniul academic militar. România va continua să susțină aderarea la structurile europene, a mai arătat înaltul demnitar român, și, în acest sens, Ministerul Apărării Naționale acordă constant consiliere politico-militară Republicii Moldova.

La rândul său, domnul Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică din Parlamentul Republicii Moldova, a salutat colaborarea fructuoasă dintre cele două Ministere și a mulțumit pentru asistența acordată de România în cadrul Planului Individual de Acțiune (IPAP), contribuind la întărirea parteneriatului dintre Republica Moldova și Alianța NATO. Domnia sa a dorit să precizeze că noul Ministru al Apărării din Republica Moldova are o viziune pro-europeană și își propune dezvoltarea relațiilor cu structurile UE, în special cu România. Oaspetele a mai subliniat că este regretabilă decizia Președintelui Republicii Moldova de a retrage proiectul privind Strategia Securității Naționale, astfel cum fusese elaborat înainte de alegerea sa în funcție, și care ar fi înlesnit integrarea europeană. A adăugat că propunerea unui alt proiect pune în dificultate strategia militară și, respectiv, apărarea națională și periclitează relațiile cu partenerii Republicii Moldova. Domnia sa a mai precizat că Decizia Curții Constituționale prin care s-a instituit interimatul funcției de Președinte în cazul numirii domnului Eugen Sturza pentru funcția de Ministru al Apărării, este un început și va constitui un precedent pentru situații similare viitoare.

În contextul noului climat de securitate regională, cu tensiunile provocate de prezența soldaților ruși în regiunile separatiste Donetsk și Lugansk din Ucraina, oaspetele a reiterat că se impune o intensificare a măsurilor pentru sporirea securității cetățenilor Republicii Moldova și României. În același timp, a arătat că, la frontiera estică a Republicii Moldova, a fost intensificată și cooperarea cu Ucraina, concretizată prin exerciții militare comune. A mai arătat că Federația Rusă trebuie să-și respecte angajamentul luat în cadrul Summitului OSCE de la Istanbul, din 1999, de a-și retrage formațiunile militare din Transnistria.

În replică, domnul Ministru Mihai Fifor a subliniat că România înțelege situația complexă prin care trece Republica Moldova, menționând că partea română așteaptă finalizarea noului proiect de Strategie militară și de apărare. Totodată, a considerat ca fiind oportună realizarea unei întrevederi bilaterale cu noul Ministru al Apărării, domnul Eugen Sturza.

Vizita organizată la Centrul de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor de la Ochiuri, jud. Dâmbovița, a fost apreciată în mod deosebit de către oaspeți. Cu acest prilej, oficialii din Republica Moldova au avut dezbateri cu privire la organizarea și atribuțiile Jandarmeriei române și rolul instituției în asigurarea și menținerea ordinii publice. Domnul Sebastian Cucoș, comandantul Jandarmeriei Române, a evidențiat participarea constantă a forțelor române de jandarmi în cadrul organismelor și misiunilor Uniunii Europene și a enumerat principalele activități desfășurate în comun de personalul Jandarmeriei române și personalul trupelor de carabinieri din Republica Moldova. Din anul 2010, când a avut loc exercițiul internațional "Trilateral Staff Training Exercise 2010", colaborarea cu

carabinierii din Republica Moldova a fost constantă și foarte bună în ceea ce privește exercițiile militare (cu sau fără acțiune în teren), la fel fiind și schimbul de experiență, prin stagii de formare a instructorilor, tehnicienilor și monitorilor de intervenție profesională.

Cu această ocazie, domnul deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților, a apreciat performanțele și rezultatele profesionale ale militarilor români și, în acest sens, și-a exprimat satisfacția cu privire la numirea, în premieră, a unui comandant român (colonelul Lucian Gavrilă) la conducerea Forței de Jandarmerie Europene, în iunie 2017, la Vicenza.

În cadrul dezbaterilor cu reprezentanții Jandarmeriei române, domnul Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, a subliniat că se dorește o revenire la denumirea de Jandarmerie, termen cu o conotație istorică importantă pentru Republica Moldova și care s-a folosit pentru prima oară în Principatul Moldovei. Totodată, a menționat domnia sa, atribuțiile de menținere a ordinii publice aparțin, în prezent, Poliției și, în acest context, a apreciat că este necesară o profesionalizare a trupelor de carabinieri, obiectiv care ar trebui atins până în 2020.

Întâlnirea oaspeților cu reprezentanții Centrului Perfecționare a Pregătirii Cadrelor de la Ochiuri s-a finalizat cu câteva exerciții demonstrative de aplicații tactice folosite de jandarmii români, pe timpul intervențiilor legale.

***

Vizita în România a delegației Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică din Parlamentul Republicii Moldova a reconfirmat parcursul pozitiv al relațiilor dintre cele două state, precum și importanța deosebită acordată susținerii obiectivelor de interes reciproc. Ambele părți au fost de acord că dinamizarea și intensificarea pe mai departe a colaborării la nivel parlamentar și guvernamental rămân, în continuare, puncte importante pe agenda bilaterală.

Deputat **Dorel-Gheorghe Căprar**

Președintele Comisiei pentru apărare,
ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților

Redactat: Florina Netejoru
Consilier parlamentar